

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO w Zespole Szkół nr 2

im. ppłk. dr Stanisława Kulińskiego w Wągrowcu

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z języka polskiego ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia. PSO z języka polskiego jest zgodny ze szczegółowymi warunkami i sposobami oceniania wewnątrzszkolnego uczniów zawartymi w Statucie Szkoły.

PSO z języka polskiego obejmuje:

- Formy oceniania postępów uczniów.
- Zadania i obowiązki ucznia i nauczyciela.
- Skalę oceniania.
- Tryb poprawiania ocen.
- Ustalenia dotyczące nieprzygotowania ucznia do zajęć.
- Inne kwestie dotyczące oceniania i ocen.
- Nauczanie zdalne.
- Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

Formy sprawdzania osiągnięć uczniów:

- wypowiedzi ustne,
- pisemne prace klasowe (wypracowania, sprawdziany, testy, kartkówki, powtórki maturalne),
- testy diagnostyczne (próbne egzaminy maturalne),
- badanie kompetencji polonistycznych,
- badanie umiejętności rozumienia czytanego tekstu,
- praca w grupie i praca indywidualna na lekcji,
- sprawdziany ze znajomości lektur,
- zadania domowe,
- recytacja,
- samodzielnie opracowany materiał poszerzający wiadomości (np. referat, zestawy bibliograficzne, projekt inscenizacji, elementy wykładu, prezentacje), itp.
- aktywność na lekcji.

Zadania i obowiązki ucznia i nauczyciel

- Na zajęciach wszyscy wzajemnie się słuchają i szanują.
- Dłuższą pracę pisemną nauczyciel zapowiada tydzień wcześniej, ze wskazaniem zakresu obowiązującego materiału i wpisuje do terminarza w dzienniku elektronicznym.
- Kartkówka obejmuje mniejszy zakres materiału (np. dotyczący trzech tematów, istotnego zagadnienia, problemu, lektury); może być niezapowiedziana, jeśli dotyczy trzech ostatnich tematów lub innych zagadnień wskazanych wcześniej przez nauczyciela; czas trwania – ok. 20 minut.
- Uczeń ma obowiązek na bieżąco uzupełniać wiedzę i notatki (w tym zadania domowe) z zajęć, na których był nieobecny.
- Każdy uczeń ma prawo prosić nauczyciela o dodatkowe wyjaśnienia, wskazówki lub skorzystać z konsultacji.

- Uczeń samodzielnie poszerza swoje wiadomości i umiejętności. Korzysta z różnych źródeł informacji.
- Każda praca uczniowska musi być samodzielna. W przypadku plagiatu (dosłownym wykorzystaniu materiału z mediów: Internetu, prasy, opracowań itp.) uczeń otrzymuje ocenę ndst bez możliwości jej poprawy.
- Uczeń ma obowiązek napisać i oddać zaległą domową pracę pisemną nie później niż 3 dni po terminie.
- Każde wypracowanie domowe musi być podpisane, zatytułowane, z datą na marginesie.
- W II semestrze formy sprawdzające wiedzę i umiejętności mogą zawierać treści (materiał) z semestru I.
- Indywidualne przypadki spowodowane sytuacjami życiowymi rozpatrywane są oddzielnie.
- Uczeń ma obowiązek przynosić na lekcje obowiązujący podręcznik.
- Każdy uczeń musi mieć tekst lektury (obowiązkowo jeden egzemplarz na dwie osoby). Dopuszczalny jest tekst na czytniku PDF.
- Zeszyt do przedmiotu- wg ustaleń z nauczycielem uczącym.

Skala oceniania

W ocenianiu stosuje się sześciostopniową skalę oceniania 1 – 6 (1 – ocena niedostateczna, 2 – ocena dopuszczająca, 3 – ocena dostateczna, 4 – ocena dobra, 5 – ocena bardzo dobra, 6 – ocena celująca). Wymagania procentowe na poszczególne oceny przedstawiają się następująco:

OCENA	TESTY, SPRAWDZIANY, PRACE KLASOWE, POWTÓRKI MATURALNE, KARTKÓWKI:	MATURA PRÓBNA TEST DIAGNOSTYCZNY	W PRZYPADKU OPINII/ORZECZEŃ Z PORADNI WNOSZĄCYCH O OBNIŻENIE WYMAGAŃ
NIEDOSTATECZNY	0% -39%	0% - 29%	0% - 19%
DOPUSZCZAJĄCY	40% -60%	30% - 49%	20% - 39%
DOSTATECZNY	61% -75%	50% - 65%	40% - 54%
DOBRY	76% - 90%	66% - 80%	55% - 70%
BARDZO DOBRY	91% - 99%	81% - 99%	71% - 89%
CELUJĄCY	100% I/LUB ZADANIE DODATKOWE	100% (PRACA BEZBŁĘDNA)	90% - 100%

- W przypadku wartości progowych, nauczyciel może wystawić ocenę z plusem lub minusem.
- W przypadku braku obecności podczas zaliczania zaplanowanej formy nauczyciel odnotowuje w dzienniku „0”. W przypadku, gdy uczeń zaliczy formę nauczyciel usuwa „0” albo zapisuje w nawiasie wpis „(0)”.
- W przypadku poprawy oceny nauczyciel wpisuje poprawioną ocenę, a poprzednią zapisuje w nawiasie. (ocena niedostateczna nie jest usuwana).

Tryb poprawiania ocen

1. Uczeń ma prawo do jednorazowej próby poprawy oceny niedostatecznej z dużych form pisemnych (testy, sprawdziany, prace klasowe, zaliczenia maturalne). Uczeń jest zobowiązany przystąpić do poprawy tej oceny w terminie ustalonym z nauczycielem w terminie najwyżej dwóch tygodni od daty oddania ocenionych prac. W wyjątkowych sytuacjach, po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem, termin ten może ulec przedłużeniu.

2. Uczeń ma prawo ubiegać się o ocenę roczną wyższą niż przewidywana na warunkach i trybie określonych w statucie szkoły (art. 44b ust. 6 pkt 6).

W celu podwyższenia przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, w ciągu 2 dni od poinformowania o ocenach przewidywanych, uczeń lub jego rodzice zwracają się z pisemnym wnioskiem do nauczyciela o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych (maksimum o jeden stopień).

Nauczyciel po otrzymaniu wniosku, udziela uczniowi odpowiedzi odmownej lub zleca wykonanie zadań i termin umożliwiający podwyższenie oceny.

Jeżeli uczeń nie zdołał podwyższyć negatywnej rocznej oceny klasyfikacyjnej z danych zajęć edukacyjnych, to może przystąpić do egzaminu poprawkowego z tych zajęć

Ustalenia dotyczące nieprzygotowania ucznia do lekcji

1. Wszelkie nieprzygotowania do lekcji oraz braki zadania domowego są odnotowywane w dzienniku elektronicznym, za pomocą wpisów „bz” i „np”.
2. Za nieprzygotowanie uważa się brak opanowania wiedzy i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych lub brak materiałów niezbędnych do pracy na lekcji.
3. Za brak zadania uważa się niewykonanie przez ucznia pracy domowej zadanej przez nauczyciela
4. Uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania lub braku zadania domowego w ciągu jednego semestru
5. W przypadku niewykorzystania możliwości nieprzygotowania w ciągu danego semestru, możliwość ta nie przechodzi na kolejny semestr.
6. Nieprzygotowanie powinno być zgłaszane przed lekcją.
7. W przypadku dłuższej nieobecności ucznia na zajęciach (np. z powodu choroby), uczeń ma prawo być nieprzygotowany na pierwszej lekcji po przyjeździe do szkoły i wówczas nie dokonuje się żadnych wpisów w dzienniku elektronicznym. Jednakże, uczeń jest zobowiązany zgłosić taką sytuację przed rozpoczęciem lekcji, podając powód nieprzygotowania, oraz uzupełnić braki do następnej lekcji. Nie dotyczy to obowiązku posiadania materiałów niezbędnych do pracy na lekcji.
8. W przypadku posiadania przez ucznia więcej niż jednego wpisu „bz” lub „np” w ciągu jednego semestru, nauczyciel ma prawo obniżyć ocenę śródroczną lub końcoworoczną, w stosunku do wskazań średniej ważonej w dzienniku elektronicznym.

Inne kwestie dotyczące oceniania i ocen

1. Uczeń może nie być klasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja. (Egzamin klasyfikacyjny Statut § 84).
2. Jeżeli uczeń otrzyma ocenę niedostateczną na pierwszy semestr, ma obowiązek zaliczyć materiał z pierwszego semestru w terminie wskazanym przez dyrektora szkoły.

3. Zarówno uczeń, jak i rodzic mają prawo wglądu do prac klasowych, sprawdzianów, testów i kartkówek ocenionych i gromadzonych przez nauczyciela.
4. Za udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach uczeń jest nagrodzony oceną bardzo dobrą za aktywność, jeśli zaś jego sukces dotyczy szczebla wyższego niż powiat – oceną celującą.
5. Oceniając wiedzę i umiejętności uczniów nauczyciel uwzględnia zalecenia opinii/orzeczeń (zawarte w IPET) poradni psychologiczno-pedagogicznej (dostosowanie wymagań edukacyjnych/obniżenie wymagań edukacyjnych) oraz/lub bierze pod uwagę jednostkę chorobową, z którą zmagają się uczniowie. Nauczyciel informuje ucznia, który został objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną o dostosowaniach wymagań edukacyjnych do jego możliwości.
6. We wszystkich kwestiach nieujętych w PSO, stosuje się ustalenia szczegółowych warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego (SWiSOW), jako dokumentu nadrzędnego względem PSO (Statut Rozdział 25).

Nauczanie zdalne

1. Każda forma zachowuje wagę z nauczania stacjonarnego.
2. Termin odesłania zadania domowego od 2 do 6 dni.
3. Nienadesłanie zadania domowego w terminie jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej z danej formy.
4. Każda forma sprawdzenia wiedzy jest przeprowadzana za pomocą narzędzi dostępnych online.
5. Zajęcia odbywają się na platformie Classroom
6. Zadania są odsyłane na pocztę wskazaną przez nauczyciela powiązaną z platformą, na której odbywają się zajęcia. Wysłane zadanie na inną pocztę lub portal społecznościowy może zostać sprawdzone, jeśli ta forma została wcześniej zaakceptowana przez nauczyciela.
7. W przypadku gdy występuje problem z dostępem do Internetu uczeń dostarcza prace do sekretariatu szkoły i informuje o tym nauczyciela lub wychowawcę telefonicznie lub smsem.

PSO obowiązuje od 04.09.2023.

Wymogi edukacyjne (kryteria oceniania) z języka polskiego w klasach LO i T

Kryteria oceny ucznia:

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;
- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie uczestniczy w zajęciach pozaszkolnych.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo - skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza chociaż fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo - skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;

- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej,
- posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo - skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;
- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo - skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;

- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocenę *celującą* otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową, posługuje się nimi w różnych trudnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo - skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy i ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych